

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Consvlibvs Et Popvlo Placentino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

Vide Balozij
Notas ad Con-
cilia Gallie
Narbon, pag.
18.

runt hæcenus & adhuc etiam non verentur divina officia celebrare, quamvis propter hoc sicut excommunicationis vinculo innodati. Ad quod breviter respondemus, quod Clerici qui talia præsumserunt, sunt ecclesiasticis beneficiis spoliandi, monachi verò vel moniales in arctioribus monasteriis ad peragendam penitentiam retrudendi. Insuper postulastis per apostolicæ sedis oraculum explicari quid fieri debeat de Clericis illis qui, cum eis à iudicibus delegatis fuisset inunctum, cum ipsis absolutionis beneficium præstiterunt, ut se nostro conspectui præsentarent, id exequi contempserunt, & ex eis qui præfato Archiepiscopo præstiterunt fidelitatis & obedientiæ iuramentum & illud postmodum transgredi non verentes, interdicti sententiam non servarunt. Nos igitur ad hæc taliter respondemus, quod utrique, tanquam perjuri, pena canonica sunt plectendi. Datum Laterani Id. Maij, anno decimo.

PISANENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 63.
Committitur ei
causa matri-
monialis.

B Nobilis mulieris oblata nobis petio continebat quod cum jam agens tempora pubertatis ex patris imperio potius quam spontanea voluntate. Iudici Arborensis fuit matrimonio copulata, & licet ex eo unicam prolem susceperit, ad ipsum tamen diligendum ut virum nec amicorum instantia nec consiliis propinquorum potuit animari. Cumque sic secum noluntaria permaneret, intellexit quod quando acceperat ipsum in virum, aliam sibi matrimonio copulatam haberet. Asserebat etiam idem Iudex quod quandam consobrinam hujus cognoverat ante matrimonium cum ipsa contractum, sicque factum est quod ad invicem diverterunt. Quod qualiter fuerit procuratum, alio modo non novit, nisi quod & tunc credidit & nunc credit quod rationabiliter fuerit & canonicè factum. Tandem ad domum paternam reversa, & circa biennium absque ulla querele innupta consistens, publicè postmodum & solemniter in facie Ecclesiæ nobili viro Hugoni Comiti nupsit, cum quo per annos quatuordecim pacificè commorata, duos suscepit filios ex eodem, quos humiliter petiit auctoritate apostolica pronuntiare legitimos, pro eo quod bona fide in facie Ecclesiæ iuncti fuerant vir & uxor, & magno tempore absque contraditione aliqua simul fuerant commorati. Quocirca fraternitati tuæ per apostolica scripta man-

damus quatenus inquisita diligentius veritate, si tibi constiterit quod præfatus Iudex eo tempore quo cum præfata B. contraxit, aliam haberet uxorem, vel quod ejus consanguineam antea carnaliter cognovisset, vel virum jam obisse priorem, præfatos virum & uxorem invicem reconcilies, & facias eos mutuo semetipfos nuptiali honore ac maritali affectione tractare, sed & filios quos taliter susceperunt legitimos reputari. Quod si de prædictis tribus articulis nihil tibi constiterit, quia tamen sæpedita mulier præfato viro in conspectu Ecclesiæ solemniter nupsit, & simul quatuordecim annis conjuncti tanquam vir & uxor absque ulla contraditione bona fide manserunt, eorum filios nihilominus facias reputari legitimos, & ad jura paterna vocari. Datum Laterani XVII. Kal. Iunij, anno decimo.

CONSULIBVS ET POPVLO
Placentino.

IN arca fœderis cum tabulis testamenti virga continebatur & manna; quoniam in monte rectoris cum scientia legis divinæ virga correctionis & manna dulcedinis debet esse, ut rigor mansuetudine temperetur, & mansuetudo rigore. Hoc igitur attendentes, auditis quæ venerabilis frater noster. Episcopus & Clerici Placentini, necnon & dilecti filij Vbertus Vicecomes, Iohannes de Malamina, & Petrus de Vilimercato, nuntij vestri, viri providi & fideles, super faciendis vobis mandato coram nobis proponere curaverunt, illis iustitiam, istis misericordiam implorantibus, illud taliter duximus temperandum, ut misericordia se pariter & iustitia complectentibus in eodem, neutra deseratur ab altera, sed potius ipsum sit utraque virtute conditum. Proinde levate vestros oculos in directum, & attendite diligenter quorsum devenit necessaria vestræ prævaricationis offensa, quæ licet gravis extitisse noscatur, divino tamen est forsan consilio procuratum ut per illam erudiantur & qui propè sunt & qui longè contra libertatem ecclesiasticam similia non præsumere, cum facinoris vestri vos viderint salubriter penitere. Ecce siquidem multi sunt qui observant exitum hujus rei, quibus quemadmodum facta est culpa vestræ præsumptionis in scandalum, ita profectò fiet disciplina vestræ penitudinis in exemplum. Attentandum erat aliquando forsan ab aliquibus similis luctæ certamen, quod cum à

Epist. 64.
De conservanda
libertate eccle-
siastica.

vobis contigerit præteritari, succumbendo salubriter in eodem, cautelam ceteris tribuetis, utiliùsque libertatem ecclesiasticam hujusmodi promovebitis exercitio quam fortasse promovere valueritis quiescendo. Vnde profectò felicem dicent, qui hoc audierint, culpam vestram, si, velut potestis, in causam generalis utilitatis ecclesiasticæ convertere satagatis eandem. Satis enim ex perpetracione ipsius diffamati mundo fuistis. Sed longè magis ejusdem humilis satisfactio nomen vestrum in omnem terram honorificare valebit. Videntes ergo videte qualiter ex offensa quam perpetrastis, dummodo satisfactio- ne condigna illam studueritis expiare, præconium laudis vestræ magnificare possitis & utilitatem ecclesiasticam promoveri. Psalmi quippe David, epistola Pauli, evangeliumque Matthæi frequentius inter scripturas ceteras in Ecclesia recitantur; quorum primus adulter & homicida, secundus verò blasphemus & persecutor, ac tertius publicanus & telonarius, ira reatus suos satisfactioe purgarunt ut hæc de ipsis nequaquam ad contumeliam sed ad gloriam memorentur eorum; quorum profectò scripturas frequentior Ecclesiæ usus habet, ut ex familiari eorum exemplo peccatores ad pœnitentiam convertantur. Vobis quoque talis similitudo constinget. Quoniam ubicunque satisfactio vestra in universo mundo dicetur, non sine magna nominis vestri laude suscipient, qui audierint, & de offensa vestra cautelam, & de pœnitentia disciplinam. Quia igitur justitia justus non liberabit eum in quacunque die peccaverit, & impietas impij non nocebit eidem in quacunque die fuerit ab impietate conversus, universitatem vestram rogamus attentè & propensius exhortamur, in remissionem vobis peccaminum injungentes, quatinus verbum Domini cum tremore pensantes per Prophetam de gente peccatrice dicentis, *Si pœnitentiam egerit gens à malo quod sum locutus adversus eam, agam & ego pœnitentiam super malo quod cogitavi ut sibi facerem. Sed si malum in oculis meis fecerit ut non audiat vocem meam, agam pœnitentiam super bono quod ut ei facerem sum locutus, pœnitentiam vestram prompta satisfactioe peragere studeatis, ne, quod absit, hoc quod esse prævalet causa boni, vobis demum occasio mali fiat. Nos enim, si quantum in vobis est efficere sategeritis ut ad laudem divini nominis, ecclesiasticæ libertatis honorem, & salutem ve-*

Tom. II.

stram, hoc negotium terminetur, cum pietas promissionem habeat vitæ quæ nunc est pariter & futuræ, præter gratiæ mundanæ favorem, quam exinde merebimini, de hujusmodi opere pietatis coronam vobis pollicemur æternam. Formam verò prædicti mandati venerabilibus fratribus nostris . . . Vercellensi & . . . Iporiensi Episcopis & dilectis filiis . . . Abbati de Tiliato & Presbytero Alberto Mantuan. Visitatoribus Lombardiæ sub Bulla nostra destinamus inclusam, dantes in mandantes eisdem ut omnes, vel tres, aut duo saltem eorum, in ipso faciundo procedant, illudque faciant per censuram ecclesiasticam, si opus fuerit, firmiter observari. Datum Laterani . . . Maij, anno decimo.

KARISSIMO IN CHRISTO FILIO nostro Kalo-Iohanni Regi Bulgarorum illustri.

Cum superbis Deus resistat, humilibus autem det gratiam, juxta quod Apostolus Iacobus contestatur, à Domino tibi triumphum concessum non tuæ virtuti adscribere debuisti, sed potiùs illorum imputare peccatis qui suis exigentibus meritis ceciderunt, utpote in arcu suo sperantes, & suo salvari gladio confidentes. Verùm tu tibi adscribens triumphum de hostibus reportatum, Deo, in cujus sunt manibus corda Regum, prout debueras, gloriam non dedisti. Quod ex eo satis potuit manifestè perpendi quòd cum ad te nostrum curaverimus nuntium destinare, ut cum Latinis apud Constantinopolim commorantibus pacem inires aut treugas, tu non solùm id facere noluisse, verùm etiam ipsum nuntium suscepisti & dimisisti minùs honestè quàm decuerit regiam dignitatem, quem ob reverentiam apostolicæ sedis & benignè recipere debuisti & honestè tractare, attendens quòd missus fuerat evangelizare pacem & prædicare salutem. Licet ergo ex præfata victoria intra te ipsum fueris plus debito exaltatus, quia tamen te sicut karissimum in Christo filium sincera diligimus in Domino caritate, optantes tibi salutem & pacem, dilectum filium . . . nuntium tuum & litteras quas per eum nobis misisti benignè recepimus, & quæ nobis significasti per eas notavimus diligenter. Intellecto sanè quòd jamdudum nuntios affectaveras ad nostram præsentiam destinare, sed ipsis aditus non patebat, cum per Vngariam transire non audeant, nec per Duratium propter Venetos dominantes ibidem, karissimo in Christo filio.

Epist. 65. Ut pacem & treugas ineam cum Imperatore CP. & Latinis.

E ij